

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Člani morajo plačevati članstvo v letu 1917: za celotno leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1-50 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1918: za celotno leto 5 K, pol leta 2-50 K in za četrt leta 1-50 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1919: za celotno leto 4 K, pol leta 2-00 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1920: za celotno leto 3 K, pol leta 1-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1921: za celotno leto 2-50 K, pol leta 1-25 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1922: za celotno leto 2-00 K, pol leta 1-00 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1923: za celotno leto 1-50 K, pol leta 75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1924: za celotno leto 1-00 K, pol leta 50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1925: za celotno leto 75 K, pol leta 37-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1926: za celotno leto 50 K, pol leta 25 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1927: za celotno leto 37-50 K, pol leta 18-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1928: za celotno leto 25 K, pol leta 12-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1929: za celotno leto 18-75 K, pol leta 9-37-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1930: za celotno leto 12-50 K, pol leta 6-25 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1931: za celotno leto 9-37-50 K, pol leta 4-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1932: za celotno leto 6-25 K, pol leta 3-12-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1933: za celotno leto 4-68-75 K, pol leta 2-34-37-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1934: za celotno leto 3-12-50 K, pol leta 1-56-25 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1935: za celotno leto 2-34-37-50 K, pol leta 1-17-18-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1936: za celotno leto 1-56-25 K, pol leta 78-12-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1937: za celotno leto 1-17-18-75 K, pol leta 59-37-50 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1938: za celotno leto 78-12-50 K, pol leta 39-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1939: za celotno leto 59-37-50 K, pol leta 29-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1940: za celotno leto 39-68-75 K, pol leta 19-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1941: za celotno leto 29-68-75 K, pol leta 14-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1942: za celotno leto 19-68-75 K, pol leta 9-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1943: za celotno leto 14-68-75 K, pol leta 7-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1944: za celotno leto 9-68-75 K, pol leta 5-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1945: za celotno leto 7-68-75 K, pol leta 3-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1946: za celotno leto 5-68-75 K, pol leta 2-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1947: za celotno leto 3-68-75 K, pol leta 1-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1948: za celotno leto 2-68-75 K, pol leta 1-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1949: za celotno leto 1-68-75 K, pol leta 1-68-75 K in za četrt leta 1-00 K. Člani morajo plačevati članstvo v letu 1950: za celotno leto 1-68-75 K, pol leta 1-68-75 K in za četrt leta 1-00 K.

Poslanec dr. Korošec o preganjanju Slovencev.

V proračunskem odseku državnega zbora so zadnje dni razpravljali o zapiranju avstrijskih državljanov ob izbruhu vojske in med vojsko. Tirolski poslanec dr. Gentilli je vložil predlog, v katerem zahteva, naj se vsem po nedolžnem zaprtim in iz domačega kraja odstranjenim državljanom povrne škoda, ki se jim je povzročila s tem nasilnim postopanjem.

V seji dne 5. julija je voditelj notranjega ministrstva grof Toggenburg zagovarjal vlado. Dejal je, da ga boli srce radi tolikih nesreč in škod, a naj bodo gospodje prepričani, da noben politični uradnik ni tiral ljudi vedoma in nalašč v zapor, marveč vsak je to delal s težkim srcem.

Odgovarjal mu je poslanec dr. Korošec v bistvu tako-le: Lepo je, da ima gospod grof dobro srce, a o tem danes ne razpravljamo. Pač pa razpravljamo o zapiranjih, ki jih naše postave ne poznajo, vsled česar so vse te odredbe bile protustavne.

Gospod voditelj notranjega ministrstva pravi, da noben politični uradnik vedoma ni delal krivice. Naj mu povem ta le vzgled:

Dne 6. avgusta leta 1914 je poklical tedanji koroški deželni predsednik Friess-Skene k sebi skofjskega kancelarja izpraznjene celovške skofije Quitta ter ga pozval, naj mu pomaga nastopiti proti slovenski duhovščini na Koroškem. Dejal je, da bo on proti slovenskim duhovnikom nastopil z vso odločnostjo, češ, ker so srbofilni. Vabil je kancelarja, naj mu pomaga, ker bo s tem zelo olajšano stališče novega škofa, ki bo lozje ugnal slovenske duhovnike. Friess-Skene je izjavil, da bo dal prijeti in zapreti slovenske duhovnike ter jih bo dal ob belem dnevu peljati v ječo v spremstvu orožnikov z nasajenimi bajoneti. Naj sedijo, četudi ne bo nič iz tega.

Kar je tu govoril Skene, je brez dvoma govoril na migljaj od zgoraj. In če je tak migljaj dobil

Skene, so ga dobili tudi drugi. S tem je bila lažnjivim ovadbam dana prosta pot in preganjanja nedolžnih ljudi so se nemoteno vršila iz osebnih in narodnostnih nagibov.

Nekaj vzgledov v dokaz tega!

Župnik Ražun iz Št. Jakoba v Rožu na Koroškem je bil zaprt. Policijski uradnik Spitzer, ki je prišel ponj, mu je povedal, da ga aretira radi »prevelike politične delavnosti«. Komaj pa je bil Ražun zaprt, je že prišel od šolskega sveta predlog, naj šentjakobska slovenska šola — ki jo je vodil Ražun — združi z nemško pod enotno vodstvo. To so hoteli doseči do zadnjega časa in tako uničiti tamošnjo slovensko šolo.

Skene pa je tudi v Trstu, kamor je bil pozneje postavljen kot cesarski namestnik, postopal ravno tako ko na Koroškem. Tudi tam so se vršila preganjanja iz osebnih in narodnih nagibov. V Voloskem se je po izbruhu italijanske vojske nastanilo več političnih uradov, glavarstva, del namestnije. Prišli so nemški uradniki z otroci. 20 teh otrok je bilo godnih za srednje šole. Potreba nemške gimnazije je bila vzpričo 20 nemških otrok v tej hrvaški občini seveda očitna. Kako priti do nemške gimnazije, ko pa je že obstajala izvrstno uspevačja hrvaška realna gimnazija. To je bilo treba uničiti. Ne bodi len, zapri so ravnatelja in veliko profesorjev hrvaške gimnazije in zadeva je bila — za Nemce — ugodno rešena.

Navaja za zgled aretacijo župnika Meška, ter razne druge slučaje na Slov. Štajerskem in Kranjskem.

In kake bode posledice tega postopanja za prizadete? Učitelj, ki je bil tako preganjan, je izgubil doklado; uradnik napredovanje v službi; duhovnik je ostal brez župnije ali pa se mu še vedno delajo težave pri kompetencah; vojaki pa nosijo, koder hodijo, seboj znamko »p. v.« — politisch verdächtig (politično sumljiv) in sami ne vedo zakaj. Posebno pri vojaki so posledice hude. Zato zahteva, naj se vsi ti slučaji preiščejo in če so dotičniki nedolžni, naj se jim izbrise ta znamka. Tako le

puščati nedolžne ljudi s takim znamenjem po svetu, da jih vsakdo lahko preganja, tega mora biti konec!

Za kmeta.

Poslanec Pišek in tovariši so stavili v seji državne zbornice dne 6. julija sledeči predlog:

Sedanja splošna beda je dosegla višino, ki postaja za državo pravcata strahota. Beda se pojavlja ne toliko zunaj na deželi kakor v mestih. Vendar se pa naj nihče ne čudi, da ravno zastopniki kmetijstva stavijo predlog za olajšanje bede. Beda bo namreč v mestih postala tem bolj občutna, čim manj se bo vlada brigala za kmetске koristi; zato je ravno v korist mestnemu prebivalstvu, da vlada stori vse za zvišanje kmečkega pridelovanja. Dosedanja suša je poljske pridelke, žito, zlasti koruzo, oves, krompir, fižol in sočivje če ne popolnoma uničila, pa vsaj povzročila, da se bo teh poljskih predmetov zelo malo pridelalo.

S tem, kar bo kmetško prebivalstvo letos pridelalo, bo kmet sam komaj izhajal, kako bi naj potem zahtevano in pričakovano količino oddal državi?

Dolžnost države je sedaj, da najde pota in sredstva, kako bi se odpomoglo temu nedostatku. V tej zadevi stavim sledeče predloge:

1. Vlada naj nudi kmetom možnost, da bodo res mogli obdelovati svoja polja. V ta namen potrebuje kmetško prebivalstvo v prvi vrsti zadostno tečne hrane, da je telesno v stanu opravljati težka dela. Pri rekviriranju se torej morajo pustiti kmetu potrebna živila.

2. Da se v bodoče zboljšajo razmere, je neobhodno potrebno, da se pusti kmetu semensko žito, da mu ne bo treba za seme prosjati pri oblastih, ker se na ta način jemlje kmetu veselje do dela. Nadaljni predpogoj za višji pridelek je, da se kmetu pusti vprezna živina. Pomanjkanje vprezne živine je že sedaj občutno in bi utegnulo postati usodepolno, če bi se še nadalje živina rekvirirala brez vsake omejitve.

LISTEK.

Vojni spomini

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Straža ga je odvezala. Dotakniviši se tal z nogami, se je prav na trdo postavil na stopala brez slabotnega opotekanja. Samo roke, za katerega je videl, so mu stopile v ramah nekoliko iz členkov, da jih ni mogel položiti navzdol, ampak so obštrlele na kvišku. Komaj pa je začutil odmašeno jezično vrzel, je začel upiti z nadčloveško močjo, da smo vsi lopotvi in tatovi.

Brez tuje pomoči je odcepel po stopnicah navzdol na prosto še vedno na kvišku štrlečih rok, zmerjaje nas na vso preostalo sapo z raznobojno kramo židovskih psok. Vsak kristjan, vsaj nekoliko podobno kaznovan kot je bil ta Jud, bi nikdar več ne nabijal z nogami matere zemlje. Presnetemu Zideku se še niti zavest ni ustavila niti za trenutek ne.

To je bil za mojega znanja prvi ter zadnji Zidek, ki se je drznil dotakniti z roko vojaškega lica, ne pa žepa! Mislim tudi, da drži očak Abraham le prav malo takih v svojem naročju, ki bi bili v toliko pogumni in tako na dolgo vstrajali v res strašni muki.

Iz tega popolnoma resničnega doživljanja lahko razsodi vsakteri, koliko truda ter krvavih žuljev bi zahtevala že židovska omedlevica, kaj pa še le — smrt! So še dandanes med Zidi Salomoni krepkih možgan. Samsoni v telesni moči vstrajnih kit in orjaških žil.

V Felzövizköz sem tudi maševal. Bila je to prva sv. daritev v dobi od avgusta do decembra. V neprestanih bojih, v podnevnih ter ponočnih pohodih je bila res izključeno nemogoča vsaka zunanja pobožnost. Častniki in vojaki so prisostovali tej službi božji v vidno ginjeni pobožnosti. Vsi smo se Vsemogočnemu iskreno zahvaljevali, da nam je delil do slej res nadčloveško moč v prenašanju križev, težav in nevarnosti. Spomnili smo se v tem hramu božjem na stotine padlih tovarišev.

Po odpočitku prebitih 8 dneh smo krenili iz Felzövizköz v smeri proti znanemu prelazu in železniški postaji Mezölaborcz. Okolico te soteske je stražil 7 kor. Vendar so Rusi vsled premoči napredovali vsak dan. Odposlana je bila naša 28. divizija, da zapre prodirajočemu sovražniku pot. Ta pohod, ki je trajal do spopada z nasprotnikom samo 2 dni, smo nastopili v mesecu decembru leta 1914. Mrzla sapa nam je začela obrivati obraze, snežinke so poplesavale po zraku.

Nad mestom Mezölaborcz, pravzaprav nad vasjo Laborczfö, se dviga navpik kvišku nad 900 m visok hrib. Sneg je naltaval v debelih kosmičih, ko smo lezli navkreber po strmih, da smo si grizli v koleno. Salamensko! Nikdar ni bilo konec te strmine. Pot je bila tem napornejša, ker nam je po kot prah suhem snegu izpodrkavalo. Kobacali smo en korak naprej, smuknili pa dva nazaj. Še le proti večeru smo dosegli višek, premočeni od znoja in vsled napora sklebetajočih udov. Za okrepitev in večerjo nas je na vrhu opihavala

ledeno mrzla, snežena burja, da smo vsi kosali repo z zobi. Sneženi metež je bil tako gost, da nisi videl niti za korak naprej. Povrh smo zašli še v bukov gozd, kjer smo se zaletavali korakoma v drevesa. Imeli smo nalog: po noči zajeti rusko brigado, ki čepi tukaj nekje v hribovju brezdelna in nič sluteča o našem prihodu. Blodili smo kar tja v kot rog temno noč po gošči. Kdo bi praznega želodca, v sneženem metežu, v neznanem gozdu in nepredirni noči iztikal za sovražno brigado? Pritipali smo vsled obdrevnega butanja oteklih butic nekako okoli 11. ure po noči do postojank 7. kora. Bili so to sami Mažari, ki so tičali v za silo izdolbljenih podzemeljskih duplinah; a o kaki ruski brigadi se jim še sanjalo ni. Nas so gledali grdo, tako prav po mažarsko črno, in nas niso pustili v svoja kritja in v luknje. Te grozne noči ne bom izgubil nikdar iz spomina. Snežena burja je tulila, da so se tresle stoletne bukve; mi smo bili pa na prostem do pasa v snegu brez luči in ognjev. Sveže bukovo dračje ni hotelo goreti, suhljad so bili pobrali ter požgali že davno Mažari. To noč so bile najbolj pomilovanja vredne sirote naši prvi rekruti, ki so se nam pridružili pri Mezölaborczu. Bil je to njihov prvi pohod nad sovražnika. Neznani in neskušeni so jim bili do slej vojni križi; ravno to noč jim je ponudila usoda polno časo vojno-zimskega trpljenja. Starejše moštvo se je gibalo, stopicalo neprestano po snegu, da jim ni za vedno utrpnila kri. Neizkušeni re-

3. Travniki so se vsled suše popolnoma posušili in bi ne mogli dati več potrebnih krmil, ako bi se prepuščali sami sebi. Vlada naj po znižanih cenah da kmetu na razpolago potrebna semena za travnike in umetna gnojila.

Da se torej obvarujemo pred grozečo nesrečo lakote, je dolžnost države, da izvrši zgoraj označene predloge ter da stori vse, da se kmeti kot edina opora države ohrani krepak. Saj je kmeti stan vir, iz katerega črpajo mesta, in če se ta vir posuši, bi bila s tem prizadeta in uničena vsa država.

C. kr. vlada se poziva, da ukrene čimprej vse potrebno za okrepitev kmečkoga stanu. Ta predlog se naj brez prvega čitanja odkaze in izroči gospodarskemu odseku.

Naši poslanci so stavili v državnem zboru še več važnih gospodarskih predlogov in interpelacij. Poslanec Roškar s tovariši je zahteval v svoji interpelaciji, naj se kmetom, ki so trpeli škodo po uimah, podeli podpora, odpišejo se jim davki in preskrbijo živila. Poljski pridelki se naj pošteno in vestno, a ne po stari navadi samo površno precejeno, da kmet ne bo oškodovan. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog zavoljo škode, povzročene vsled povodnji v Bistriški dolini v slovenje-raškem okraju; nadalje, da se popravi most med Muto in Vuzenico; predlagal je tudi, naj država z deželo sezida cesto, katero je neurje razdrlo lansko leto med Muto in Soboto. Interpeliral je tudi notranjega ministra radi čudnih razmer pri namestnji v Gradcu in raznih okrajnih glavarstvih. Pritožil se je zlasti radi tega, ker ne rešujejo uradi raznih važnih vlog; nadalje je interpeliral ministra za ljudsko prehrano radi pokvarjenih živil na Štajerskem. Namestništvo je namreč dobilo dva vagona fižola in dva vagona graha z Ogrskega; vlačili pa so jih po železnicah tako dolgo, da se je pokvarilo vse skupaj. Poslanec Brenčič interpelira domobranskega ministra radi oprostitev mladih ljudi po trgih in mestih Spodnjega Štajerija. Zahteval je, naj se kmete v isti meri oprošča, kakor mešane lrgovre, agente in prekupce ter gledališke igralce.

Dne 4. julija so naši poslanci dr. Korosec, dr. Jankovič, Roškar, Pišek, Brenčič in drugi posredovali pri vodji poljedelskega ministrstva ter so se tam pritežili radi organizacije rekviriranja in oddaje sena, zavoljo organizacij cen za kmetске pridelke, nasilnega postopanja pri rekviziciji mleka in drugih živil, radi surovega postopanja nekaterih uradnikov napram kmetom in zavoljo se mnogo drugih važnih zadev. Poslanci so dobili povsem zadovoljiv odgovor.

V seji dne 6. julija je poslanec Brenčič najprej slovensko potem pa nemško opisoval, kako težko prenašajo slovenski kmetje grozote triletne

vojske in kako vsi ječimo pod težo pomanjkanja. Govornik je ostro bičal način, kako se rekvirirajo razni kmeti pridelki in živina, opisoval je, da so za ta rekviriranja nastavljeni večinoma sami večinoma kmetu neprijazni ljudje. Pri vseh teh ljudeh je edina strokovna sposobnost ta, da so nemškutarji in nemško-nacionalnega mišljenja. Poslanec je naštel še celo vrsto pritožb o neprimerem postopanju s kmetiskim prebivalstvom. Za svoja izvajanja je žel opravičeno zahvalo.

Naše žrtve za domovino.

Iz Št. Janza na Dravskem polju se nam piše, da je dne 10. junija daroval svoje mlado življenje na oltar domovine 23letni Avgust Kürbus. Boril se je na italijanskem bojišču. Bil je zaveden mladenič. Kot kmeti sin je bil zelo delaven.

Z bojišča je došla žalostna vest, da je padel dne 26. maja na soški fronti v boju za cesarja in domovino desetinik in posestniški sin Karel Šlamberger iz Pobrežja pri Mariboru v starosti 22 let. Zadel ga je sovražna granata. Padli junak je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Bil je pri vseh zelo priljubljen, kar spričuje pismo stotniškega poveljnika, katerega je pisal staršem. Padli junak je bil tih, miroljuben in pobožen mladenič. Spavaj mirno v slovenski zemlji, na svidenje nad zvezdami!

Dne 28. junija zjutraj je na goriškem bojišču padel praporščak Ivan Umek, iz Pišec, brat č. g. Mihaela Umek, vojnega kurata v Mariboru. Iz pisma, ki ga je pisal praporščak Babusek, je razvidno, da je zadel drobec ročne granate Umeka v trenutku, ko je na čelu svojega voja napadal. Zadet je bil v pljuča in čeljust. Rana ni bila nevarna. Na obvezovališču je kazal še precej moči, a kmalu nato so začele pojemati in mirno je izdahnil svojo dušo. Padli junak je bil pri moštvu in častnikih zelo priljubljen. Pred vojsko je bil znanstvenec-šestostolnik mariborske gimnazije. Umekovi roditelji so se odpravili na bojišče.

Italijanska knjiga Šestostolnik je zopet se je zopet za eno število pomagal. Grozovita vojska je zahtevala zopet mlado žrtvo. Jakob Šoster prostovoljni strelec, 2. stotnije, 4. bataljona, je padel na italijanskem bojišču, blizu Sv. Ivana, dne 26. maja. Laška granata mu je priletela v glavo in mu jo odtrgala. Dve uri pred smrtjo je rekel piscu teh vrstic: Jaz ne bom živ ven prišel. — Lovro Kos.

Poroča se nam, da je po noči dne 12. aprila t. l. na laškem bojišču padel junaške smrti Martin Lah, doma iz Slapinec pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Bil je vrl. izobražen fant, star 19 let,

kruti so pa utrjeni posedli po snegu. Marsikateri se je preselil ono noč v gotovo toplejše prostore družega sveta. Mnogim so zmrznile noge, da bodo celo življenje berači. Da, zares žalosten je bil družega jutra pogled na nas, ko nas je obsnila meglena zimska zora in je bil vsakdo prepričan: če mi je prizanesel smrtni angel nocoj, me gotovo objame prihodnja noč. Zjutraj smo se lažje ogreli, ker se je v jutranji megli vsaj nekoliko videlo in smo lahko zakurili ognje. Čepeli smo v snegu in budali nemo molče v plamene ves drugi dan do večera. Ko se je začelo v onih hribih v drugič večeriti, je sklenil naš brigadir nastaniti svojo brigado v bližnji vasi, sicer bi mu pobrila na smrt druga noč na prostem še tako jekleno utrjeno vojaštvo. Kako uro hoda s hriba navzdol preko grabe in malo navzgor v drugi manjši hrib se razteza po grebenu dolga slovaška vas. Čistohrb po imenu. Po tem izvanredno na dolgo razpotegnjenem selu smo se porazlezi, vsak si je poiskal kak kotiček, da bi si pogrel vsled mraza utrpel ude

(Dalje prihodnjé.)

„Ovratnica“ Matere Božje.

K nekemu misijonarju v Afriki pride nekoč star zamorski glavar, želeč z njim govoriti o neki zelo važni zadevi. Duhovnik ga ljubeznjivo sprejme in razvije se med njima sledeči pogovor.

- »No prijatelj, kaj te je privedlo danes k meni?»
- »Želim neko reč, a se ne znam izraziti, je ne znam imenovati.«
- »Čemu jo rabiš?»
- »Imel bi jo rad okrog vratu.«

- »Želiš torej križca?»
- »Ne.«
- »Varstva zoper kače?» (Svetinjico sv. Benedikta.)
- »Ne.«
- »Devico Marijo?» (Čudodelno svetinjo)
- »Tudi ne.«
- »Torej kaj hočeš? Morda rožni venec?»
- »Ne.«
- »Tedaj pa ne uganem, ljubi mož.«
- »Pač, pač, dobro poznate ono reč, ki jo pogosto dajete kristjanom, je na obe strani...«
- »Še vedno te ne razumem.«
- »Je pač tak — tako — taka le ovratnica Matere Božje.«

Sedaj šele se je misijonarju razsvetilo. Dal je dobremu zamorcu skapulir Naše ljube Gospe Karmelske, ker tega je mož tako srčno želel.

Kakor ta glavar, prosi večina krščanskih zamorcev svoje misijonarje Marijinega skapulirja, želeč ga nositi v zaupanju in ljubezni do svoje nebeške Matere. In kako težko de misijonarju, da ne more vsem ustreči, kajti kje vzeti toliko skapulirjev?

Ne bi li hotel kedo blagih čitateljev ali čitateljic z nabavo skapulirjev pospeševati češčenje Matere Božje med zamorci? Kdor želi napraviti vsaj 50 skapulirjev, naj piše družbi sv. Petra Klaverja za afrik. misijone v Ljubljani. Pred skofijo št. 8, nakar mu ista pošlje na platno tiskane podobice Karmelske Matere Božje in ob enem prevzame pošiljatev skapulirjev afrikanskim misijonarjem.

mirnega značaja ter ud tukajšnje mlad. Marijine družbe.

Razne politične vesti.

V seji državne zbornice v sredo in v petek preteklega tedna se je vršila razprava glede odprave izjemnih sodišč za nevojaško prebivalstvo in da se zopet uvedejo porotna sodišča. Zbornica je enoglasno sprejela predlogo, da se cesarske naredbe z odpravi porotnih sodišč in o podrejenju nevojaškega prebivalstva pod vojaška sodišča ne potrdijo. Vlada je že izdala naredbo, da so zopet upostavljena porotna sodišča in da se razveljavljajo odredbe, po katerih so povsod vojaška sodišča sodila nevojaško prebivalstvo. Ker v četrtek ni bilo zbornične seje, je zborovalo več odsekov, kot justični, ustavni, finančni, poljedelski, proračunski in odseki za socialno zavarovanje, za državne uslužbenice, katerim se naj zvišajo draginjske doklade in odsek za ljudsko prehrano. V ustavnem odseku se je vršila razprava v preustroju avstrijske ustave. V ta namen bi se naj ustvaril državni svet, ki bi bil sestavljen iz 20—25 članov in bi sestojal iz politikov, članov obeh zbornic, zastopnikov znanosti, industrije in kmetijstva. Nemci, pa tudi Slovani se izrekajo večinoma zoper ustanovitev državnega sveta. V petkovi seji se je tudi vršila razprava o ljudski prehrani. V tej seji je med drugimi tudi govoril minister za ljudsko prehrano pl. Höfer, ki je naglašal, da je bila vsled nepovoljne lanske letine prehrana prebivalstva zelo otežkočena. Vlada si bo po možnosti prizadevala, da kolikor le mogoče omeji, oziroma zmanjša rekviriranje klavne živine. V tej seji je izmed slovenskih poslancev govoril poslanec Brenčič. V torškovi seji, dne 10. julija se je pa zbornica bavila s takozvanim pooblastilnim zakonom, ali s pooblastenjem na vladne odredbe na gospodarskem polju za časa vojske. V ti seji je obširno in prav lepo govoril vodja poljedelskega ministrstva vitez Ertl, ki je prav hvaleh kmeti stan, rekod: »Za tretje leto se kmeti stan trudi, da niti s svojim delom omogoči vstrajanje. Vedno težavnejše je državlji zemljo plodovno. Vedno trše je delo onih, ki so ostali doma, ki imajo svojce na bojišču, delo žen, otrok in starčkov; njih delo je občudovanja vredno. Človek bi pokleknil, če tolikokrat sliši, kar v tej dobi, v tem trdem času storijo naše vrle kmetске žene s trdim delom, s požrtvovalnostjo in z odvedjo. Kljub vsem težkočam, kljub sovražanju, ki prihaja ali od nevedne ali zlobne strani, vstrajajo tam zunaj kmetje in izpolnjujejo svojo dolžnost napram državi in domovini. Te sadove dela, ki se jih često označuje kot vojne dobičke, to razbremenjevanje zemljiških knjig poznamo v poljedelskem ministrstvu in vemo prav dobro, da so to dobički za odplačevanje dolgov, da to niso sadovi, ki zorijo na drevju, ampak da se s tem oddaje glavnic sama, da se mora žrtvovati imetje samo ter da bomo morali po vojski storiti vse potrebno, da ne bo zopet vse polno novih vknjiževanj. Zbornica je z večino glasov sprejela zakonsko predlogo. Ob koncu seje je poslanec dr. Benkovič stavil predlog zaradi škode, katero je potres povzročil v brežiškem okraju.

V Avstriji stojimo skorogotovo pred velikimi političnimi spremembami. Vedno bolj se množijo glasovi, da se delajo načrti za samoupravo narodov. Imamo opravičeno upanje, da bo tudi nam Jugoslovanom kmalu izšlo solnce svobode in enakopravnosti.

Hrvatski sabor se sestane danes, dne 12. julija. V razpravo pride finančna nagodba z Ogrsko in predlog pravašev za uvedbo splošne, enake in tajne volilne pravice.

V Nemčiji se pripravlja velik notranji preobrat. Dosedaj Nemčija se ni imela vlade, ki bi bila sestavljena iz večine državnega zbora, temveč cesar je imenoval državnega kancelarja, ki je bil gospodar v vseh ministrstvih, kjer so mu bili kot pomagači podrejeni razni državni tajniki. V tem oziru je Nemčija daleč zaostala za evropskimi državami ter je bila precej podobna Rusiji. Sedaj pa je demokratični val, ki gre skozi Evropo, zgrabil tudi nemški parlament. Katoliški centum se je zvezal s socialnimi demokrati in z liberalci v politično zvezo, ki zahteva parlamentarno vlado, splošno in enako volilno pravico za Prusijo in ob-